

Діло

Виходить щодня раніше
крім понеділків

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок 10, II пов.
Ковто пошт. ящик 26.726
Адреса тел. „Діло—Львів“
Число телефонів 261
Руководить
редакція не зберігає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:
місячно 2.70 К.
чвертьрічно 8.—
піврічно 16.—
річно 32.—
у Львові (без доставки):
місячно 2.40 К.
чвертьрічно 7.—
піврічно 14.—
річно 28.—
За зміну адреси
взяття ся 50 с.

Ціна оголошень:

Стрички петрова, довжиною
топа 40, а висотою 50, а
обов'язок 50 с, в редакції
части І К. Подвійна ціна
випади і заручки 1.50.
Незалежна стрічка І К.
Сталоголовення за окремою
змовою.
Одні привітки копії
у Львові 10 с.
на провінції 12 а.

Видає: Видавнича Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панько.

Для відвойованя Рومунії.

Голово військового органу.

Урядовий „Рускій Инвалид“ пише: „Проти устя Серету завчав ся наступ, приготовлений усіми засобами, чим має алекшити ся тяжко затрожений Галац. Російські армії, котрі взяли остаточно ромуунські війська за свої плечі, рішені кріпко побідити тут або дати себе знищити. Російська військова управа не пожалує для цього від давня приготовленого наступу ніякої жертви, бо втрата Галацу малаб найповажніші стратегічні наслідки.“

Коли сі виводи не мають на цілі повести противника в блуд, то вони містять не тільки заяву про дотеперішні бід над Серетом, але й про найближші наміри російської військової управи. Однак се останнє дуже неімовірно, щоби військова управа араджувала свої заміри; тому діймак слушно належить прийняти сю вистку „Русского Инвалида“ з певним недовірєм. Та нехай ся вистка послужить нам за вихідну точку наших розважань про подвжеке над Серетом.

Від тижнів робили Росіяни великі зусилля, щоби піти вперед через лінію Серету на південь і освободити своє праве крило в напрямі гір від грозногою окружена. При сій нагоді належить згадати про біл, в котрім Росіяни виборили навад Вадени на південь від Галацу, і невідатий випад в примістія Номольови. Сі обидві наступи підпріяли Росіяни могутими силами; можливо, що на тім закінчить ся, однак можемо уважати сі наступи як вступ до великого наступу через Серет, підпріяний для відвоюваня Румунії. Що на разі наступи певний австій, се не є ще доказом того, що наступ замішено; рожні обставини, як верема, опізнене кривуте резерв і т. п. могли спричинити се опізнене.

Взаємно, що повідомленя „Русского Инвалида“ відповідає правді. Тоді спитаємо себе: Чому оворожили Росіяни недавно майже ціл-

ком правий беріг Серету, а тепер старають ся здобути його зі значними втратами? Серобить вражінє, що російська військова управа хвилює в своїх оперативних рішенях. Виглядає так, буцім би то Росіяни були рішені передше ставити опір на лівім березі Серету, однак від тоді змінили свій замір, здобуваючи ся на наступ через ріку. Може бути, що до того спонукали їх певні обставини, а може тільки чисто політичні розважання; на всякий випадок противник мусить числити ся з тим.

Відносини для російського наступу з лінії Серету не є корисні; вони не легкі і вимагалиб великих жертв, що признає також і звіт „Русского Инвалида“. Впрочім звіт допусає також можливість, що може ходити тільки о оборону лінії Серету; та тоді ся оборона мусілаб бути безпосередною, себто чинною, отже здобути також правий беріг ріки і то не лиш переходо-во, бо се не згоджувало ся з високопарними словами „Русского Инвалида“ про побіду і дати себе знищити.

З висше згаданого повідомленя „Русского Инвалида“ виходить, як поважно глядять російська військова управа на подовженє над Серетом. Виглядає майже так, ндець вона сама очікувала там головнього рішеня цілої війни. І дійсно сим боєм припадає велике значінє, котре пізнає кождий, хто вміє читати карту. Не пророкуючи нічого, можна висловити отсе: котра з обох воюючих партій зможе кинути скорше над Серет величезні сили, та здобуде для себе що найменше добрі вигляди для весняного походу на цілім східнім боєвищу. Коли зачнет ся вже від давня заповіджена одностайна офензива антанту, се годі сказати або догадати ся наперед.

В звязи з попередними виводами булоб цікаво знати, чи той наступ над Серетом

заповіджений „Русским Инвалидом“, представляє ту часть одностайної офензиви, яка припадає Росії, чи крім сеї треба сподівати ся також інших великих ударів Росії, в Карпатах, Волині, Галичині і т. д., отже на цілім східнім фронті. Хоча ми ніколи не недоцінювали того факту, що Росія має ще багато людей, то при сій нагоді все таки можемо висловити сумніви, чи російські війська будуть могли поставити чисельну перевагу на всіх частях багато соток кілометрів довгого фронту від Балтійського по Чорне море. На нашу думку вони можуть виступити в перевазі тільки на одній часті цілого боєвища.

Належить зазначити виборанє Нанешт Німцями. Як се буде мати великий вплив на цілий фронт, так розпадець ся цілий плян Росіяни, наведений в „Русским Инвалид“.

Після ріжних вістий має зачати ся більший наступ на македонським боєвищу аж тоді, як прибудуть туди знатні Італійські скріпленя. Чи Італія згодять яс на те? Може в тім випадку, коли на місце забранні війск прийдуть на Італійське боєвище ті французські війська, які мають збирати ся коло Безансону.

Конференція нейтральних.

СТОКГОЛЬМ (Трб). „Svenska Dagbladet“ доносить на основі інформації міністерства за граничних справ, що вистка про намірену конференцію нейтральних в столиці Швеції є правдива. Ініціатива вишла від шведського правительства, але речення конференції ще не означено. Згаданий дневник пригадує послідний урядовий звіт з конференції міністрів північних держав в Крістіанії, в яким була бесіда про потребу, щоби як найбільше нейтральних країв взяло участь в обговорюваню нейтральних інтересів. Уже тоді означено ціль конференції, яка незавом має відбутися.

Проф. Ягіч про Шевченка.

„N. Fr. Presse“ в 27 с. м. приносить п. н. „Tages Schwitzchenko, ein biographisch-kulturgebliches Bild des kleinrussischen (ukrainischen) Dichters“ отсі уагги проф. Ягіча в правду викили Бяєва про Шевченка:

Славновісний знавець багатьох славянських літератур, шведський історик літератури і поет д-р Альфред Ензен, директор заложеної в Стокгольмі, тепер уже дуже багаті бібліотеки Інститута Нобеля, в ряді своїх численних краєв, в яких визначні поети і письменники славянських літератур по части в шведській, по части в німецькій мові були обговорені або та кож переложені, власне тепер присвятив чудову малу працю українському поетови Тарасови Шевченкові.

Свою студию називає він „житє поета“, одначе обнимає вона в двох частях не тільки житєву долю поета, але також історичне представленє головного предмету його творчости, України, і асесторонню аналізу його поетичної творчости. Книжочка написана незвичайно живо, piena энтузіязму і подиву для поета, якого є тільки автор як добрий знавець літератури сам прийняв до свого серця, але також умів вробити симпатичним для читачів сеї гарної студії. Його представленє дає дуже виразний, яркими красками намальований образ жєтї поета, прикрашений автобіографічними виписками.

Перед нашими очима живо виступає справжній мученик по части свого соціального положеня, по части своєї любови свобода. Недоля, яку мусіла пережити багато обдарована артистична вдача кривака в першій молодості, і ще більша недоля, яка його зустріла по увільненю, властиво по викупі з кривацтва, як за славного в солдату за джєкї грїхи, словесені з нашої необережності, себто за вислову в його

поезіях, просто потрясає кожного читача в сім представленю. З ніжним зрозумінєм проаналізовані й оцінені з ріжних становищ самі поезії. Автор говорить про поета з найвисшою похвалою і хотів би його поставити в першій ряд великих славянських поетів.

В дійсности ся справжня поетична вдача, яка побіч дуже численних блискучих описів природи і ніжних висловів почувань грїшить деякими пересадками, які противлять ся доброму смакови, повинна вдоволити ся нагазуючим пошану другим рядом. Об'єктивно беручи, для самоуха, який в своїм житю мусів визнати багато недоли серед найсумніших відносин, також осягненє сеї духовної висоти є гідне подиву.

По дорозі в Сихем.

Як наближало ся свято помирненя, Ісус і рибалка Петро опустили дім Йованни, жени Хузе. Був ранок, червоний від центурії, що квітчала узгір'я, коли отулившись ся у свій хитон світлий, неділений, Ісус минув олівні сади Бетанью і вийшов у низ, на поля. Сихем побудоване на горбах мріло з далеку мов сон, ішла з над Йордану пліла під ним і воно, здавало ся, стояло серед неї, як човен на містичному озері.

— Два таланти волота і нитку топазія подала Йованна, пращючи нас, Учителю... — говорив Петро, йдучи вузкою стежкою в слід за Ісусом.

Він добув дари ізза пазухи синчої, робітничкої одежі, поклав на мозолістій долоні і витягнув її несміло, до світла, перед очи Учителя.

Але той не дивив ся. Стрункий, як діля в Пісні Пісень, він ішов з божественним смутком перед себе, відгортаючи лагідно мідяно червоні

філі волося, що з поранковим леготом падали йому на очи, на обличчя смагле як топаз Йованни.

Було соняшно і мрійно: пташня шуміла співами у зеленім сітнику, наче лежить на фасітах свистіли коси здоганяючи мельодією вигукуванє пів нагих чередників, що після віщу, білі як ермонські сніги.

Мандрівники йшли довго, та образ Сихему не приближав ся, а став чогось то обіч. Сонце викочувало ся чимраз висше, стежки плутали ся як сітка, несподівано для ока виринули гроби ковані в придорожнім камені і оброслі блющем руїни кирниці Агін-Медавара. Пісок котив ся уперід ніг прочан, гнаний невидимим подувом жару, і Ісус з часта задержував ся та виспиував гострі кремінці із сандалів.

Аж коли образ Сихему станув лівобіч, Ісус приложив долоню до чола і глянув кругом, немов шукав когось, хто б справив на путь.

Там, під стілкою рогаза, встромавши бої ноги в перстені рохдідинок, лежав черевом до трави облараний, аязлодений овечюю нечистю вівчар. На збитім волосою почіпали ся хороханні стручки і соломяні мерва, по руках з розтопиреними лівною пальцями лизали пестрі мухи, та вівчар, приложивши очи від сонця, лежав з насолодою і не рухав ся. Ранком адало ся йому у хованя потягнути немало з винного буряюка і тепер одолівала його дрімота. Овечки й собі поблукавши без толку, лягли тут і там, аянули від спеки.

— Пане, ось вівчар — зрадів святій рибалка, піді поспитаю його.

Він схилив ся над дрімлючим.

— Будь ласка, чередничку, куди йти до Сихем? Ми прочани, запізнані жертвоприношенням.

Вівчар глянув на нього лутно, з під лоба, почухав ся за коширком від пасікомих, потім

Українські господарські домаганя.

В доповненню поданих уже „Ділом“ відомостей одержали ми отсі подробиці про українську конференцію з міністром гр. Клям Мартином у справах господарських, підготованих господарською комісією укр. парл. репрезентації:

Депутація предложила міністрови і обговорила з ним меморанда, котрі домагають ся:

1) признання краєвому товариству господарському „Сільський Господар“ у Львові титулу, компетенції і винюваня п. к. товариства господарського, щоби в сей спосіб забезпечити українському хліборобству рівноправну участь у всіх областях краєвої культури і відбудови хліборобства;

2) виділення для краєвого товариства господарського „Сільський Господар“ у Львові місця в п. к. державній залізничній раді, щоби в сей спосіб було в ній заступлене безпосередно українське хліборобство;

3) звороту живої худоби після числа штук і ваги на державний кошт для евакуованого українського селянства, що втратило худобу через евакуації;

4) належної українському хліборобству і його господарським організаціям рівномірної участі в організації і діяльності центральної Комісії для обороту худобою при п. к. Міністерстві рільництва, в крайній комісії обороту худобою і в п. к. галицькій закладі обороту худобою при п. к. Намісництві, як рівнож розширення організації обороту худобою на тіснішу воєнну область східної Галичини;

5) признання одержаних із діяльності організації обороту худобою грошевих надвишок до фонду годівельного, утвореного законом з дня 30 грудня 1909, В. з. д. ч. 222, щоби в сей спосіб забезпечити на будуче діяльність субвенціонованих із цього фонду інституцій (згаданий закон був ухвалений лиш на 9 літ);

6) приділення торговельному синдикатови „Сільського Господаря“ безпосередного контингенту штучних погноїв і покликання його представника до комісії для розділу штучних погноїв;

7) безпосередного приділення контингенту насіння конюшини і інших пашних рослин для торговельного синдикату „Сільського Господаря“, покликання його представника до комісії розділу сїх насіння і уділення значнішою субвенції на обусти для убогих, війною знищених українських хліборобів при закупіві насіння конюшини і інших пашних рослин;

8) застереження для українських хліборобів першенства при роздачі вимуштрованих військових коней і жеребчих кобил та здержання всяких дальших ревізій на коні в східній Галичині;

9) визначеня премій за управу вовкині (люпину) на зелений погній і на насінє в висоті половини ціни насіння;

Депутація обговорила з міністром кожду наведену точку з окрема, при чім він висказав ся

із наглядним врозумієм річи до кождої піднесеної справи.

Як міністер рільництва і президент міністрів, стоїть на становищі, що кождий нарід має одержати в державі певне право і належне йому місце, бо в сей спосіб скріпить ся приязанє народа до держави. Український нарід дістав ся від самого початку війни в огонь і остає в огни до нині, так що в врозумілим, що поїє найбільші жертви і втрати. Сї жертви нагородити, а втрати по можности в цілости вирівнати і подбати, щоби кожда одиниця одержала по війні ліпші условини життя, як мала їх перед війною, се завдача і ціль правительства, котрому провадити.

Розуміє значіне хліборобських організацій і тому домаганя їх буде підпирати. З окрема застановить ся над бажанєм українського народа мати своє п. к. товариство господарське, провірити справу та скоро лиш виробить собі дефінітивний погляд на справу, які йому депутация предложила, запросити депутацию до себе і дати їй дефінітивні відповіді.

В справі покликання представника „Сільського Господаря“ до залізничної Ради порозумієть ся з міністром залізниць. Розмажить представлені йому домаганя що до евакуованої худоби і застановить ся над сїм, щоби приготувити відповідну скількість худоби до розділу між евакуованих, які худобу в наслідок евакуації стратили, в хвилі їх повороту до своїх осель, бо розуміє, що инакше остали би цілі полоси східної Галичини без худоби, тим більше, що признає се, що вигляди передержаня евакуованої худоби до цього часу в стані придатности дуже невеликі.

Домаганя в справі організації обороту худобою візьме рівнож під прихильну розвагу і обговорить їх з намісником Галичини, який є власне у Відні. Так само застановить ся над домаганєм що до зужитя надвишок з обороту худобою.

Що до штучних погноїв, то масть ся до розпорядимости справді лиш ограничені скількості, що очевидно впливає некорисно на рільничу продукцію. На се лиш в части можна зарачити. Буде старати ся, щоби розділ погноїв в нутрі Галичини був справедливо переведений та щоби українські організації дістали справедливу участь в контингенті, призначенім для Галичини.

Домаганя в справі насіння конюшини і пашних рослин приймає до відома і їх розважить.

Справа розділу військових коней і кобил є досить тяжка, бо всі краї домагають ся у зглядненя. Признає, що Галичина, а особливо східна Галичина понесла в конях найбільші страти, зглядно найбільше коний віддала до ужитку війська. На се памятають ся тепер і буде памятати ся при демобілізації.

Поширене плеканя вовкині (люпину) на зелений погній признає дуже бажаним і домаганя преміювання оправданим.

Наконець порушив ше член депутации проф. Роман Залозецкий справу некорисного для українського населеня уживаня Централєю відбудови фондів, призначених на відбудову краю, на творенє промислових підприємств виключно в західній Галичині, як рівнож на обставину, що вплив українського народа на напрям діяльності сей Централі є майже ніякий, бо всі українські члени прибічної ради, ані українські інституції не беруть мериторичної участі в діяльності Централі і не є про неї достаточо інформовані.

Президент міністрів обіцяє, що буде про се горорити з намісником Галичини та ще раз підчеркнув, що дав поки-що вислів своєю засадничою становищу до порушених справ, а мериторичні відповіді дасть на слідуоючій конференції, на яку депутацию з своїм часі запросить.

Греція в путях антанту.

ЛЮГАНО (Ткб.) „Corriere della Sera“ хоносить, що військова місія антанту, зложена з 24 офіцерів французьких, англійських та італійських, почала вже своє урядованє. Вона виконує нагляд і її центральним офісником є Атеїні, а експозитури розміщені по інших містах.

Удержавненє кухні.

Розпорядок про збірні кухні, про який ми донесли, наближає нас до знесеня окремого домашнього господарства і до заведеня державної кухні. Щоби суспільність не вразил нагляд переїзд від індивідуального господарства до збірних консумційних заведень, згляданий розпорядок заводить поко що необовязуючі для загалу постанови для людий одної і тої самої верстви, які на основі кооперації можуть уладжувати спільні кухні. Такі кухні засновано у Відні ше минулого року; заснували їх великі промислови, торговельні і фінансові підприємства, в яких працює велике число урядників; існують тих кухонь вихиснувало тепер правительство для своїх цілей „удержавненя кухні“ та своїм розпорядком заволо урядовий нажир над ними, так що до якости як що до ціни і — що важнійше — видяло постанови, на основі яких можуть користувати ся згаданими кухнями і родини тих слуг й урядників, що працюють в одній інституції. Будуть уладжені також кухні для фабричних робітників, гірників і т. д. якість страв і ціни будуть примінені в кождім окремім случаю до звичайї і засібности членів дотичної кухонної спілки. Крім того будуть заведені також загально доступні, публичні кухні громадськими управами. Всі вони будуть заосмогрені припасами поживи просто з державних складів.

Ми так ажили ся в нашім хатнім господарством, яке в головий мірі основане на домашній кухні, що й важко подумати нам про те, що нам прийдесть ся вирексти ся по неволі деяких тих буденних присмностей, які нині давало „домашнє огнище“. Та здасть ся, що тверда konieczність, спричинена воєнними відносинами, заведе всіх нас до державної кухні. Може бути, що дійде до того і без законного примусу, самі фактичні обставини доведуть нас до того. А саме правительственний розпорядок постановляє, що всі публичні кухні мають першенство в приділї харчів перед домашніми господарствами; чим більше отже буде публичних кухонь — а їх число буде постійно зростати — тим труднійше буде вести кождому з окрема своє господарство, а згодом воно вляжить ся неможливым.

Уладженє збірних кухонь стрічаєть ся з деякими трудностями. Так и, пр. трудно буде доставляти їду для старців, малих дітей, хорих до дому; до того треба численної прислуги, а в случаях більшого віддаленя між приватним мешканєм консумена і кузницею така доставка неможлива. Та на теперішних кухнях збірних, над якими держава обняла нагляд, мають саме бути пороблені досвіді, потрібні для будучої державної кухні, і таким робом сподієть ся правительство усунути всякі трудності.

Конференція з президентом уряду для виживленя населеня.

Відень, 26 січня 1917.

В дні 23. с. м. явила ся у новоіменованого міністра Гефера, зложена з пп. д-ра Котя Левинського, д-ра Миколи Лагодинського і ген. секретаря Василя Струца, депутация від української парламентарної Репрезентації і краєвого товариства господарського „Сільський Господар“ у Львові і предложила йому зібранї в Меморіалі, випрацюванім господарською комісією укр. парл. Репрезентації, найважнійші домаганя

поклав голову назад у траву і пробурмотів звісно:

— Он там дорога! — відцепити ся! Не відриваючи черева від землі, він показав їм простягнутою ногою напрям, в якому мали йти.

Минула ше година і Сихем приблизило ся, окружене як війком гаями смокви, над ним горіла вже луна заходу. Ісус оглянув ся знов, бо почув спів, наче жайворонка.

— Учителю, ось чередничка над потоком овечок пильнує — сказав святий рибалка. — Піду, послитаю.

Дійсно над берегом жерельної струї стояла дівчина в блискучій одежині, світла волося красило шийку, як клейот дорогий. Вся вона була чиста, як майський світ, і так віншно та любовно гладила вовну своїх овечок, жолти котра підбігла, торкаючи мордочкою її жарливо ступену долону.

— Моя дитинко, покажи нам найкоротшу дорогу до міста — просив Петро, иривітливий від теплого почутя, яке залило його невчене серце на вид ніжности і чистоти.

— В Сихем будете вже небавком — відповіла чередничка — дорога простіснька, як шмурчок, саме поза ручаю. Тільки в однім місці розходять ся, та ви відете праворуч, а там вже й майдав під містом. Як би ви пождали хвильку — додала з любовю успішкою — то я б свої овечки до купи потаняла, а тоді привела б вас з ними... Пождете?

І не дослухаючи ся відповіди, стала весело і скоро кликнути своєю маленьку отару.

Але Ісус поклав на її малій ручці свою долону, глянув на неї мило і пустив ся йти у заваному напрямі.

— Учителю! — відізвав ся святий Петро по хвилі мовчаня.

Ісус звернув на нього свої тихі очи.

— Що даси — питаю — отсій дівчинці за се, що вона так весело і широко послужила нам? Що даси їй, Учителю?

— Що ж би? — відповів Ісус з твердою повагою. — Чередничка, що ногою показав нам дорогу, дам їй за мужа.

— О, Господи! — зжахнув ся старий рибалка і молитовно зложив руки до просьби. — Яке се? Чому? Невже ж вона незаслужила найліпшого у Тебе? Пригадай, Господи, як вона хутенько зганяла овечки, рада послужити нам. Згадай, як квапила ся одягати платочок на голову і провадити нас... Дай їй такого, як вона, Учителю!

— І не буде инакше — відповів Ісус, піднісши очи на пливучі облаки. Не о кеї одну я мушу печалити ся, хтож би любив, зодягав чисто, навчав добра його дітей? Хто б йому овечки в поля загав на сон? Хто б розсадував в його заті світільники в святій дель Сабату? Я дам йому її, а тоді в нього по всі дні його життя буде пшениця і сихер Хельбонський, і біда воєна. Буде мід, олива і бальсам, коралі і мідяний посуд. Замість кропиви росте ме йому кипарис, а замість тернини родити ме вірт.

Святий рибалка протягнув рукою по чолі, немов хотів звяти з нього жах і здивуваня, потім ше раз, повний милосердя, глянув в лице Ісусове, — та воно було спокійне і скуплене в собі. Тоді, кивнувши очі долонями, святий Петро йшов по стежі за Ісусом, і не дивлячи ся на красу Сихему, плавав.

Натія Гринякчева.

українського народу в області організації і напрямку діяльності цього нового уряду, а іменно:

1) щоби український нарід одержав положену місьць, призначених для Галичини в прибічній раді п. к. Уряду виживлення, одно місце в дирекції і відповідне число місць урядничих в сім уряді;

2) щоби українські господарські і спілкові організації, а іменно: „Сільський Господар, Союз господарсько-торговельних Спілок, Союз збуту худоби, Народна Торговля і Союз молочарський, були покликані до безпосередньої участі в акціях п. к. Уряду виживлення і такогуж крайового уряду при п. к. Намісництві як безпосередні виконаючі органи сих п. к. Урядів та щоби діяльність п. к. Уряду виживлення взагалі опиралась на господарських і спілкових організаціях, бо снм способом буде дана заперука справедливого розділу средств позниви між найширшіи круги населеня, а п. к. Уряд виживлення найде в сих організаціях і через них в шлім населеню сильну опору у всіх областях своєї діяльності;

3) щоби п. к. Уряд виживлення стремів до підвищення цін рілничих продуктів не так через підвищуване усталених досм для відбору шн, як радше і в першій мірі через обнижене цнскв посередників і коштів адміністрації інституцій для занятих средств позниви.

Депутація ограничила ся до основного обговореня двох точок врученого міністрови меморанда.

Міністер заявив, що не видить в своїм уряді ні народів, ні верств суспільности, ні партій, лиш людей, яких треба накормити. Се його задача і ціль, до котрої стремить. Буде руководити ся поновною справедливістю і зрозумінєм потреб населеня цілої держави без ніяких ріжниць. Український нарід може числити на вповні справедливе трактованє в кождім напрямі діяльності останчої під проводом Уряду виживлення людности.

Справами персональними не мав ще часу заняти ся, бо мав пильніші річі, однак і в тім напрямі буде старати ся відповісти предложеня йому домаганям.

Головним його старанєм в тім напрямі буде zorganizувати собі по краях органи, які удержували б лучність між ним а всіми верствами населеня. Думас поділити в тій цілі краї на округи і установити для тих округів своїх мужів довіря, які об'їжджали б свої округи і давали йому безпосередні звіти із стану средств позниви в округах. Впрочім числить на се, що українські представителі будуть а ним в постійнім контакті і зі своєї сторони просить, щоби передовсім члени депутації у всіх справах звертали ся безпосередно до нього, а він в кождім случаю буде старати ся кожду предложену йому справу як найприхильніше полагодити.

„Не з брану довіря!“ не можемо нікому висилати „Діла“ на кредит, навіть своїм найпевнішим передолативкам, а тільки тому, що за всі матеріали мусимо платити готівкою, і то в десятеро дорожше, як в часах мзра. Тому просимо до

5-го кождого місяця

надсилати передплату, бо в противнім разі тогож дня здержимо передплату.

НОВИНКИ.

Львів, 29. січня 1917.

— Рисуноків курс в школі ім. Мар Шашкевича. Нам пишуть: П. Танчаковський, директор школи ім. Мар. Шашкевича, узгаляючи потреби учительства, упрвоив артиста маляра п. Івана Голембйовского, професора к. к. учительської семінарії в Станіславові, щоби той отворив рисунковий курс, а тим самим дав можливість учительству користати з цінних педагогічних квазівок і се зновні удало ся. На курс зголошило ся 82 учеників. Були між ними не тільки молоді учительки і учителя, але і старші особи, директори і управителі шкіл, катизити і військові, які тоді хвиляво перебували у Львові. Всі вони, знаючи педагогічну славу проф. Голембйовского, автора в друччннх до наук рисунків, згуртували ся радо в школі Шашкевича, щоби скористати з цінних квзівок в новім напрямі рисунків. Прелатент так захопив своїми малюнками, перевеленнми легким способом своїх учасників до праці, що ті докладали всяких зусиль, щоби на снх курсах як найбільше ско-

рестати та опісля улекшити повіреній собі дітворі зрозумінє многих для неї тяжких річий. Курс тривав коротко, бо всего 12 днів по 2 1/2 год. денно, але вислід праці був великий. Хто заглянув до школи Шашкевича від 17. січня між 5 і 7 по полудни, той побачив там в двох саях розміщені ріжні малюнки, виконані пастелями, вуглем, акварелею і пером (красвиди, цвѣти, овочі, ярине, звірята, птиці, гриби, статі людські в руку), різби в гіпсі і модельованє в пластелині. Були там також ілюстрації уступів, помішених у шкільних підручниках. В короткім часі змів п. Голембйовський дати підставні відомости нового напрямю рисунків, чим зробила чималу прислугу згуртованому учительству, бо воно на підставі набутих тепер відомостей нового напрямю рисунків буде вмгнн облегчити пращу дітворі, представляючи прочитанє і оповіданє в малюнках, які діти так люблять, та які переносять душу дітий в країну мрії і казок. Також представляючи все, що лиш надати ся до сего малюнками, розбудить ся в дітях замируванє до краси, до природи, а тимсамим охоронить ся душу дітнни від злих впливів, на які вона така вразлива. Окрему подяку складає укр. учительство п. директорови И. Танчаковському, котрий постарав ся о отворенє сего курсу та щиро всіми учениками займав ся. — С. Л.

— Справа адвоката Перацького, Міхейди Фому невиського. Д-я 25. с. м. найвишній судовий трибунал перевів розправу над внесеним прокуратора о черкненє з листи адвоката д-ра Перацького, д-ра Міхейди і посла д-ра Теофіля Окуневського. Що-до перших двох трибунал відкинув внесенє прокуратора, признаючи, що пп. Перацький і Міхейда не опустили Галичини добровільно. За те знізду пос. д-ра Теофіля Окуневського трибунал не признав оправданнєм і засудив його на черкненє з листи адвокатів.

— З Праги нам пишуть: Заходом „Шпитальної Секції“ при організації українського учительства в Празі устроєно в Радвяні Свята для хорих вояків Українців у праських шпиталях „ялинку“, на яку зводили зложити в коронах: конскет. радник д-р о. Бриндзан, пос. Н. Василько 250, уч. Василь Волошук 1, уч-ка Витвицька 2, проф. д-р Горбачевський 10, надуч. Глібка 1, дир. гімназ. Ісепенко 2, кр. інсп. А. Клим 2, уч-ка А. Каселіца 2, уч-ка Козак 2, уч-ка Ковальська 2, питомець Лябай 4, пос. К. Левницький 10, п. к. радник суду крайового Г. Лисинський 4, генерал-вікарій Л. Манастирський 10, о. полевий курат А. Міський 2, уч. В. Олександр 2, пос. О. Попович 20, аос. О. Пігуляк 10, пр. д-р Пулюй 4, о. і. Плешкевич 2, ексц. гр. пр. мітрополит Репта 20, пос. Ю. Романчук 5, уч-ка О. Ріппель 2, п. к. суд. Стрийський 2, п. Ушакевича 2, Flüchlingsfürorgekomitee* 500, „Запomoговий Комітет для збіжчє а Буковини і Галичини“ 100; крім того: львівський „Комітет радвяних дарунків для УСС. і жовнів п. і к. армії“ 600 книжок, віденський „Український жіночий Комітет помочи для ранених“ 50 книжок. На зборах укр. учительства зібрали тт. Ясінчукова і Альбота 30, а на сходинах „Української Громади“ в готелі „Граф“ 32*60, проф. Вальнер (абірка) 3, Е. Ковердович (абірка в церкві) 20*98. — На фантову льотерію зложили фанти пп.: Е. і в. Ковердович, Драчннський, Смерчинська, Онішків, Герман, Примак, М. Щербанович, Р. Івасюк, Дмитрієвич, Самоверський; датк на фанти в коронах: уч-ки Л. Герасимович 2, А. Волошук 2, Е. Дудич 1, Савицька 0*80, Кицелич 1, Совецька 1, уч-лі С. Волошук 2, М. Альбота 2, пов. інсп. Ю. Якубович 3. Секція відпиряють в її діяльності отсі товариства своїми видазничтвами: тов. „Прогвіта“, „Культурна Рада“, „Союз визволеня України“, „Український жіночий Комітет помочи для ранених“ у Відні, а особливо редакція „Буковини“ і „Свободи“, з яких перша посилає по 50, а друга по 30 чисел. Всім Всп. Жертводавцям складаємо отсім від українських вояків праських шпиталів найсердечнійшу подяку. — За „Шпитальну Секцію“ при організації укр. учительства в Празі Ірина Ясінчук, голова.

— Ольга Кобиланська в Києві. До Вістника С. в. У. доносять приватно, що між Українцями, вивезеними а Буковини, є теж відома письменниця Ольга Кобиланська, яка живе в Києві.

— Розпорядок в справі мешкань. Пишуть урядово: Прозителство вже від довшого часу займало ся питанням, як запобігти недостачі мешкань, яка проявлять ся в часі війни, особливо в тих місцевостях, де є більше військових, робітників і виселенців. Розпорядок, який в тій справі на днєх оповіщено, бере в охорону віднаесчннків. Постанови того розпорядку, який обовязує з днем оповіщення, а тратить обовязуючу силу днє 31. грудня 1918 р., не будуть відносити ся до цілої державної області, тільки до тих місцевостей, які означить окремий розпорядок міністерства справедливости, публичних робіт і внутрншних справ. Виданнм розпорядком обмежено виповіженє до важних случай і заловіженє утворенє уряду найму в місцевостях а населенєм над 20,000.

На волинські школи

„Литовськая“

На необхідну потребу удержали 25 українських шкіл на Волині, які супроти останніх подій тим дорожші і важніші для української справи, конечні як найскорші і найбільшійші жертви.

о. Іван Ліщинський, Борислав 10 К., о. декана К. Федоровича в Губичах, о. ігумена О. Бурдяки в Дрогобичі, Богдана Лепкого в Wetzlar (коло Франкфурту), о. курата Івана Адама в Рокітні, о. Адріановича і Бахівського в Тустановичах, о. Кадужняцького Ігнатія в Попелях і інж. Филипа Левницького в Бориславі. — Ольга Ліщинська 10 К., Івану Лепкого в Долині, Наталку Лепкіну в Яворові, мешканцю Перещеку в Відні, Сизю Федоровичану в Губичах, Ольгу Сашкову, Ольгу Вентшаїну і Флю Стисловську в Бориславі, Славу Сашкову в Кропивнику новім. — Таля Ліщинська 5 К.; Талю і Стиса Лепких в Wetzlar, вуйка Льоня Лепкого підхор. УСС, Ольгу і Геню Іванчуків в Перемишлі, Ольдію Кулинчану в Гориславі. — Мірося Ліщинська 5 К., Ганю Лішинську в Львові, Данію Лішинську в Попелях, Бодя Смика в Кропивнику, Юрія Федоровича в Губичах і Марка Лепкого в Долині. — Михайло Хоркавий, Дрогобич 10 кор.; Михайла Дячкова, укрнч. богослова з Милошівич, п. Пустомити, Всеч. о. Джулинського, пароха в Мельнич, п. Журавню, Стефана Шурка, Івася Трутяка і Григорія Куза, всі урядники почтови в Бориславі. — Одарка Крайчик, Маковиско, п. Бобрівка, 5 К. — Володимир Воронієвич, надпор. Casteinovo (Dalmatien) 10 К. (Дн.); ред. надпор. Теодора Поліку, Njegos-Montenegro, ред. надпор. Діонізія Бурачинського, Knezbshafen Салто, Олену Малішевську, Львів, ред. Стефана Чарнецького, Львів, Ірену Балгаровичану, Глинни. — Стефан Стефан, надпор. авд., F. 334 (Дн. 50 корон (пятьдесят)). Кличу аз те 10 кор.: Вп. Стефана Тисовського, капіт. авд. в Mährisch-Osttau, Григорій Ластовецького, надп. авд. при суді маринарки в Полі, Василя Жука, надп. авдатора, Марійку Лагодинську в Відні, Ромка Лагодинського, надп. авд. в Ярославі. — Оля Голінатівна Стрий 5 К. (Дн.). — А. Ляхович Днів 5 К.: Олену Мудріцу в Куларєвцях, Емілію Прихитківну в Пітричах, Стефанію Прихитківну в Вершци. — М. Москвітський (в Дн.) 5 К.: Олену Стецеву а Вені, Вишні, Олену Малєцьку в Летні, Яав. Стецеву, Софію Левницьку а Нижанкович, М. Склєнковичеву а Сосниці.

Жертви просить ся посилати до кред. тов. „Дністер“ (Львів, Руська 20) ч. кн. 9888, повідомляючи коротко адміністрацію „Діла“ і видиканих.

ОПОВІСТКА

„Кредит Зєлязовий“, перед тим „Банк зєлязовий“ зі Станіславова, тепер в Бялі, перенесений в днєм 1. II. 1917 р. на вул. Фридриха ч. 3, партер.

Сходини в справі жіночої організації заходом тов-а „Жіноча Громада“ відбудуть ся в четвер 1. лютого с. р. о год. 10 рано в сали тов. „Українська Бєсїда“ при вул. Костюшка. На порядку деннім реферат Вп. д-ра М. Пачовського і дискусія на тему: Становище і роль жіноцтва в суспільнім житію. Просить ся о членську участь. — За виділ: Е. Макарушкова* голова; С. Пашкевичівна, секретарка. 79 2—2

ПОМЕРЛИ

Микола Герасимович, президент сенату в найвишнім трибуналі касациїнім, помер у Відні, як доносять урядові телеграми. Покійний був при кінці 80 рр. соймовим послом з Жидачівщини. В. Я. п.

ПЯГЛИ ГОЛОВАМИ

Хорунжий Методій Баберський поляк 5. X. 1916 в на італійськом боєвици. Самн днєки надійшла полева листівка а днє 5. XII. 1916 р. в німецькій мові. Любий Товаришу! На твою листівку а днє 25. X., яку я отримав доперва нині, а причини частой зміни місця побуту, мушу Тобі переслати сумну відповідь. Днє 5. X., кілька днів перед VIII босм над Сочєю, став Твій брат Методій Баберський жертвою обвязань. По полудни, коли кермував огнем своїх метавок між зраннє його тажко відломок ворожої міни в груді, а найбільшого днє помер він підчас першої а помічн до шпиталю. На жалє не можу Тобі подати місця його послідного спочинку, тову, що я не був присутній при його погребі. Я щор я не був присутній при його погребі. Я поручаю його за хоробрість до відзначеня

срібного медалю хоробрости і кляси. Нехай се буде Тобі дрібною потіхою в тій болочій страті. Пересилаю мос дружне спіачуте. Поручник Фридрих Прауч.

Методій Боберський ходив до гімназії в Самборі і Перемишлі, покичива права в львівській університеті, поробив правничі іспити, відбув судову практику на адвоката і стояв перед останнім ригорозом. Мав вік 28 літ. Належав до тої молодіжн, що цікавить ся громадськими порядками і впливає своєю діяльністю на освідомлене народу в своїм селі і в своїм повіті. Небшик провадив якийсь час писарку в селі Ваньовичах і приписував, що громада урядувала і виспала шутром дорожу в селі, огородила кладовище і переписувала ся в властями по українськи. Се на око дрібниця, але хто знає налячки наших селян і війтів, той зуміє оцінити вартість такої дрібниці. Небшик був кошовий „Січ“ в Ваньовичах, умів зробити „Січ“ діяльним товариством і вложив також много роботи в тамошню читальню „Просвіта“. Підлязував село, щоби селяни брали участь в війнах, скликав їх в повіті, а коли самбірський повіт уладив повітовий соціально-січовий звіт, причинив ся до його уладки владом свого часу, охоти і енергії. Повіт паминив його тоді на вождя адвигу.

Від початку війни пішов до бою. Стояв в Карпатах, описав на Волині, а відтак пішов на італійський фронт.

Кожда свідомі і енергічна одиниця є цінним майном народу. А коли наріз з того майна мусить робити видатки, то має право очікувати і жадати, щоби ті видатки причесли йому значіне, повагу і право рішани про свої права в державі.

Оен

ВОЄННІ КОМУНІКАТИ.

АВСТРО-УГОРСЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
з дня 28. січня.

ВІЙНА НА СХОДІ.

Група війск Макензена: Не стало ся нічого важного.

Фронт архикнязя Йосифа: На захід від Валлутини неприятель, який в тім місці мав перевагу, адер ся до наших найбільше наперед висунених ровів. Нашу лінію перенесено на сідуючу гору.

Фронт баварського князя: На фронті австро-угорських війск не стало ся нічого важного.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ І НА БАЛКАНІ.

Не було звінн.

Заступ. шефа ген. штабу Ф. Геввер.

З НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
з дня 28. січня 1917.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Група війска баварського наслідника престоло Рупрехта: Після сильного огню повело ся англійським відділам усадовити ся в малій часті нашої найбільше наперед висуненої лінії на південний захід від Lesmesoy на північ до Коуля. З області інших армій, помінивши домале скріплені огня і боротьби пер-а становищами на обмеженом що до простору відтинках, був спокій.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Фронт князя Леопольда баварського: Над рікою Аа була сильна боротьба артилерії. Наступи Росіяв по обох берегах ріки не повели ся.

Фронт архиказя Йосифа: У відтинку Мешткіанешті над Золотою Бистрицею мусіли ми наслідком переважачого російського натиску передложити оборону близше східного берега ріки.

Група війск Макензена: Не стало ся нічого важного.

Фронт Македонський: В боротьбах степних відділів в долині Струми віднесли Болгаря користі.

Перший ген. квартирмайстер Людendorff.

АВСТРО-УГОРСЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
з дня 29. січня 1917.

ВІЙНА НА СХОДІ.

В відтинку Мешткіанешті поводив ся неприятель вчора спокійно. Нині рано ми рушили знов до наступу, однакже відперто його при важних для нього втратах.

Над Золотою Липою застакували вчора Росіяти великими силами турецький XV. корпус. Хоробрі турецькі відділи відкинули ворога в опреченні бою і в площи дотерли аж до другої лінії російських становищ. При сім взяли знов численних полонених.

Зр штого нічого важного.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ.

В відтинку на схід від озера Доберда відділ полку піхоти ч. 91. прїзів з удачної нічної виправи 31 полонених італійців. Діяльність артилерії взагалі уміркована. Тільки між озером Гарда і долиною Ечі знергтав неприятель часами жвавій огонь проти наших місцевостей.

ВІЙНА НА БАЛКАНІ.

Нічого нового.

Заст. шефа ген. штабу Ф. Геввер.

З НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
з дня 29. січня 1917.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Група війск баварського наслідника престоло Рупрехта: На північ від Армантієр наступили Англіїші, Ідуци 3 а фільями, на становища баварського полку, котрий відпер ворога, зазначив йому великі втрати. На захід від Фромель, на схід від Нью-віль, Сан Боат, на півн. березі Анкру і на північ від Віккур над Еною були безуспішні ворожі наскоки. На півн. захід від Лестраншоа знищено англ. пост.

Група війск німецького наступника престоло: На західнім березі Мози була жвава боєва діяльність. Ранком пробували Французи без огневого підготована піти на становища на горбі 304, однакже мусіли відпалити під огнем, який ми безпр-воложно розпочали. В полудне розпочав ся сильний артил. огонь на наші рови. Потім прийшли три франц. наступи, які відперто зовсім. У Вогезах звісний відділ дав наш 9 бранців.

По сильнім острілюваню відділи Вістенберського полку ч. 124 адерли ся до франц. ровів на Гартмансвайдеркюпф і врили відти 35 бранців і 1 скоростріл.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Фронт князя баварського: Над Аа неприятели в воздух і сїтовниці обмежували басву діяльність Турецькі війска над Золотою Липою відперли російські наступи, підняті по сильнім артил. острілюваню. На однім місці швидко протинаступом очищено р'в від ворога, а в погоні за ним вїймаю бранців. Німецькі війска привели з російських становищ над На райкою 9 бранців.

Фронт архикнязя Йосифа: У відтинку Мешткіанешті удержував ворог сильний огонь шлу іч. Два російські наступи не вдали ся.

З області війск Макензена і з македонського фронту нема нічого цікавого.

Перший ген. квартирмайстер Людendorff.

ЖЕРТВИ

На школу ім. короля Данила і на дарини для бідної дітвори селі школи зложили в корзинах і сотниках:

- Антін Костишин 10 —, Маріяв Лаврів в товарі і грошах 15:20, о. Коновалець в Малехова 20—, Марія Мокрицька 6—, Ярмкевич Василь в Вояч 3—, Назаревич Каролина в Львова 3—, Моравський Володимир в Долини 5—, о. Баркіс Евстахий Романів 5:10, Ковальська Іванна Белеїв 10—, о. Савенч Йосиф в Лянович 20—, Кулячицький Симеон ем. скарбу 6—, Великанович Данило Долина 4—, о. Галайчук Володимир Угерско пов. Стрий 4—, о. Шевчик Іван Лїнина мала 10—, о. Онїшкевич Ст. Кутновича 5—, Гр. кат. Урад пар. Тирява сізня 22—, о. крил. Чапельський 10—, о. Погорелький в Любін збірка 21—, Ростинський надпор. через „Діло“ 12—, Товяр. Гостиниця 15—, Ліщинський Іван з Дрогобича 5—, Др Коцольський Feldom 380 10—, о. В. Винявський Гусне вичин 5—, Громада Кутновичі 20—, Б'чника і Др Стеф. Баран 15—, о. Каранович Йосиф Яксманіч 10—, Др Крипякевич Іван 5—, Товариство „Дністер“ 100—.

Ласкавим жертводавцям складає старшина кружка ім. кор. Данила сердечну подяку і поручає ся дальшій опіці вашої патріотичної суспільности

Ласкаві датки прошу слати на руки скарбнички Ст. Говшовської, Львів, Театинська 7.

82 1-1

ГЛЯДАЮТЬ СВОІХ.

Уто зникло до в Георгія, аби брати Михайло і Ілля, який А сун наші жиди і Казуцкі, за зить ласкаво мені варах дати вати. — Евгєній Йосєв, жидка секретаря в Серету, темер в Савицьку п. п. Медничі (ад Дрогобач).

76 3-3

Оголошеня.

Учитель ласкавської мови пошукую Листовні услуги до Адміністрації „Діла“ під А. К. 77 2-3

Лекції глядач прїзвани в різних клас. — Ласкаві оголошеня в подальш услужах протить слати на адресу: „Вісник“ Львів, Бельова п. Сіоня. 81 1-2

Товариство „Українська Бесіда“ у Львові розписує отснм

КОНКУРС

на управу театру з речендем від 1. марта 1917. Оферти належить вносити до 15. лютого с. р. Устник поясненя уділяє референт справ театральних о. сов. Туркевич (пл. Юра ч. 5.)

ЗА ВИДІЛ:

Ілля Кокоруд голова. Д-р Володимир Пежанський секретар.

80 1-1

ОГОЛОШЕНЄ.

Отснм повідомляю, по мысли §. 35. стат. що дня 8. лютого 1917 в год. 2. по полудн відбудуть ся в льокалю Товариства кредитового

„НАДЕЖДА“

в КРИНИЦІ

Загальні Збори

ЧЛЕНІВ

того Товариства з слідуючим порядком дневним:

1. Отвореня зборів через куратора.
2. Звіт куратора з его діяльности.
3. Вибір комісії ревізійної з 2 членів в цілм спровіреня діяльности куратора та емент. поставленя внесеня на уділеня абсолютоторі.
4. Вибір Ради Надзираючої з 6 членів і 3 заступників на 3 роки (§ 28. стат.).
5. Вибір комісії ревізійної з 2 членів.
6. Розділ чистого зиску за роки 1914—1916 та емент. признаня дивіденди.
8. Зміна статута.
9. Внески та запити членів.

Еслиби о год. 2. не явило ся потрібне після §. 39. статута число членів, відбудуть ся други загальні збори з тим самим порядком дневним того самого дня о год. 3. по полудин в тім самім льокалю без огляду на число явивших ся членів.

Евген Шепарович

куратор.

83 1-1

21 томів української творів літератури 21

від Котляревського до Рудинського включно, в редакції П. Юліана Р. жидучка, накладом Товариства „Просвіта“ у Львові, на добрім папері гарній друк, у повнотній опраді в загальскаму контурі N 57:50, в опраді цілкометно в загальскаму N 42.

Повнотній томи коштують 1) в повнотній опраді K 250 2) в пісолозній K 2—. При замовленю всіх томів нараз одлучую портю самі а при замовленю поодиножк томів належить долаучити 65 сот. на рекомендацїе портю (або 72 сотки на фрат, коли замовляв ся більше чь два томи нараз).

Твори обіймають слідуючих письменників і поетів:

- Книжка 1. І. Котляревського, П. Артамоновського Гумляк.
- Е. Гребіанк (сторін 536; другий наклад).
- 2. І. 3. Григорія Квітки-Основ'яненка в 2 томах (сторін: 544, 552; другий наклад).
- 4. М. Шашкевича, Ян. Головацького (сторін: 450; другий наклад).
- 5. Н. Устїновича, А. Могильницького (сторін 512; другий наклад).
- 6. А. Метлявського, М. Костомарова (сторін 496).
- 7. І. 8. Тараса Шевченка в 2 томах (сторін: 552, 544; третій наклад).
- 9, 10, 11, 12, 13, 14. П. Куліша в 6 томах (сторін: 504, 560, 576, 528, 560, 700).
- 15. І. 16. І. Воробецька в 2 томах (ст.: 420, 420).
- 17. Л. Галіковича, К. Кляшківича, Вол. Шашкевича (сторін 5:0).
- 18. Ол. Сторосевича (сторін 592).
- 19, 20. І. 21. Ст. Рудинського в 3 томах (сторін: 456, 456, 480).

Вислаємо лише за попереднїх надїсланих готувак Ряди ми спїсати ся а закондїяки, тому що деякі томи на вчершано а новий наклад не скорз буде можн зробити. — Замовленя і гроші слати на адресу:

Канцелярн Товариства „Просвіта“, — Львів, Ринок ч. 19. V. B 3-7